

1 miljoen voor onderzoek naar relatie tussen darmen en hersenen

Hersenfunctie verbeteren door darmen te beïnvloeden

Den Haag, 14 oktober 2020 – De Hersenstichting kent 1 miljoen euro toe aan UMC Groningen, Wageningen University & Research en Winlove Probiotics om te onderzoeken hoe de darmen ingezet kunnen worden in de strijd tegen hersenaandoeningen. In het onderzoek worden de darmen van mensen met Parkinson, Alzheimer, schizofrenie en een bipolaire stoornis op natuurlijke wijze gemanipuleerd. Het doel is om ziekte gerelateerde symptomen te verminderen, het ziekteverloop positief te beïnvloeden en de mentale gezondheid te verbeteren. Als het onderzoek slaagt hebben bijna een half miljoen Nederlanders met een hersenaandoening hier direct profijt van. De toekenning van 1 miljoen euro is het hoogste bedrag dat de stichting ooit heeft toegekend aan één onderzoeksproject.

“Darmgezondheid beïnvloedt de hersenfunctie sterk en op veel verschillende manieren,” zegt prof. dr. Iris Sommer, hoogleraar psychiatrie, verbonden aan UMC Groningen en hoofdonderzoeker. “Met dit onderzoek willen we kijken hoe we de individuele darmflora bij mensen met Parkinson, Alzheimer, schizofrenie en een bipolaire stoornis kunnen optimaliseren. Vervolgens kijken we wat dat voor effect heeft op het sociale en persoonlijke functioneren en het welzijn van deze mensen. Met deze resultaten kunnen we ervoor zorgen dat hersenpatiënten minder ziekte gerelateerde klachten hebben en hiermee de kwaliteit van leven verbeteren.” Prof dr. Teus van Laar, neuroloog UMCG: “Mijn droom is dat we met deze resultaten uiteindelijk een persoonlijk afgesteld probioticum kunnen ontwikkelen om een specifieke hersenaandoening te behandelen.”

Merel Heimens Visser, directeur van de Hersenstichting: “We zijn erg enthousiast over het onderzoek, omdat het zich op meerdere hersenaandoeningen tegelijkertijd richt én er een multidisciplinaire samenwerking is tussen de industrie, neurologie, psychiatrie, celbiologie, microbiologie en diëtetiek. Een grote groep mensen met een hersenaandoening kunnen hiermee geholpen worden. Daarnaast kunnen de resultaten uit dit onderzoek mogelijk ook gebruikt worden voor behandeling van andere hersenaandoeningen. We zijn dan ook erg blij dat we dit onderzoek mogelijk kunnen maken.”

Minidarmen uit stamcellen

In het onderzoek worden er onder andere minidarmen gemaakt, inclusief het aansturende zenuwstelsel, uit stamcellen van de deelnemers, de expertise van mede-aanvrager prof. dr. Sven van IJendoorn van het UMCG. Dit wordt gedaan om te kijken waar het mis gaat in de darmen. Welke rol speelt bijv. een meer doorlaatbare darmwand (de zg. ‘leaky gut’) en wat is de rol van een bepaalde dysbalans in darmbacteriën. Dit is nodig om te kunnen beoordelen welke specifieke probiotica toegediend moet worden om de optimale darmflora te bevorderen. Ondertussen beginnen de deelnemers met een anti-ontstekings dieet, samengesteld door prof. Gerard Dijkstra, MDL-arts in het UMCG. In een tweede stap zullen de resultaten uit het onderzoek met de minidarmen worden gebruikt om de deelnemers probiotica aan te bieden die zijn aangepast aan de persoonlijke darmflora van de deelnemers. “Door de darmflora te optimaliseren, proberen we het ziekteproces positief te beïnvloeden en de ziekte gerelateerde symptomen te verminderen.”

Reden voor de toekenning

“De Hersenstichting bestond vorig jaar 30 jaar, maar dat was wat ons betreft geen reden voor een feestje”, zegt Heimens Visser. “Het aantal mensen met een hersenaandoening blijft immers stijgen. Dit was voor ons een reden om een recordbedrag toe te kennen aan een multidisciplinair onderzoek waarmee meerdere hersenaandoeningen behandeld konden worden en die op relatief korte termijn

een positief effect heeft op een grote groep mensen.” In totaal zijn er 29 onderzoeksvorstellen bij de Hersenstichting binnengekomen, waarna er een top 5 is gemaakt van onderzoeken. Het onderzoek van Iris Sommer is door een internationale jury van hersenwetenschappers en patiënten als winnaar verkozen.

Brede interdisciplinaire expertise

Wat deze aanvraag bijzonder maakt is de brede interdisciplinaire expertise van deze onderzoeksgroep, die hiervoor samenwerkt met patiënten en patiëntenorganisaties. De onderzoeksgroep bestaat uit prof. dr. van Laar, Parkinson expert in het UMCG, drs. Rob Hagen en Loes Terlouw, patiënt-onderzoekers, prof. dr. van IJendoorn, celbioloog in het UMCG, dr. El Aidy van de RUG, dr. Harmsen, microbioloog uit het UMCG, prof. dr. Dijkstra en dr. Campmans van de MDL afdeling in het UMCG, prof dr. van Munster, internist ouderengeneeskunde in het UMCG, dr. Haarman en prof dr. Sommer, beiden psychiater in het UMCG, prof. dr. ir. Groot, voedingsspecialist van de Wageningen Universiteit, en dr. van Hemert, senior onderzoeker bij Winlove Probiotics. Mw. Muriel Hoen en drs. Carola van Alphen steunden dit voorstel vanuit PlusMinus en Anoksis.

Meer weten over dit onderzoek en de andere onderzoeksvorstellen? Kijk dan op www.hersenstichting.nl/jubileumprijs